

1024**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI**

z dnia 9 sierpnia 2001 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wyprawianiu skór surowych.

Na podstawie art. 237¹⁵ § 2 Kodeksu pracy zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach wyprawiających skóry surowe.

§ 2. 1. W zakładach, o których mowa w § 1, prace związane z podawaniem i odbiorem skór z maszyn i innych urządzeń technicznych stosowanych przy garbowaniu skór powinny być w miarę technicznych możliwości zmechanizowane.

2. Maszyny i inne urządzenia techniczne wykonujące powtarzalne operacje wszędzie tam, gdzie jest to możliwe do zastosowania lub wynika z procesów technologicznych, powinny być łączone w samoczynne ciągi technologiczne.

§ 3. 1. Transport surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych oraz innych materiałów niezbędnych przy wyprawianiu skór powinien odbywać się z zastosowaniem urządzeń ograniczających pracę ręczną pracowników.

2. Pasy komunikacyjne wewnątrz hal produkcyjnych należy wyłożyć materiałami odpornymi na oddziaływanie stosowanych substancji chemicznych.

§ 4. 1. Magazynowanie skór surowych, jak również ich części, powinno odbywać się w chłodnych i przewiewnych magazynach oddzielonych od pozostałych pomieszczeń produkcyjnych w sposób zabezpieczający otoczenie przed uciążliwymi wyziewami.

2. Magazynowanie i składowanie skór surowych należy prowadzić zgodnie z zasadami opracowanymi przez pracodawcę w instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 5. Pomieszczenia, w których magazynowane i składowane są skóry surowe, powinny odpowiadać następującym wymaganiom:

- 1) składowanie skór wysuszonych powinno odbywać się w pomieszczeniach o gładkiej, utwardzonej powierzchni,
- 2) składowanie skór surowych konserwowanych metodą solenia powinno odbywać się w pomieszczeniach o gładkich ścianach i posadzkach o powierzchni łatwo zmywalnej, zapobiegającej poślizgom, i pokrytych materiałami odpornymi na działanie soli kuchennej oraz środków dezynfekcyjnych,
- 3) pomieszczenia powinny być zabezpieczone przed możliwością przedostania się owadów do wnętrza i przed nadmiernym następcznieniem,

4) magazyn powinien być co najmniej raz w roku dezynfekowany.

§ 6. Wyprawianie i uszlachetnianie skór powinno odbywać się w wydzielonych pomieszczeniach produkcyjnych.

§ 7. 1. Pomieszczenia do przygotowywania substancji chemicznych do wyprawiania, uszlachetniania i lakierowania skór powinny być oddzielone od pozostałych pomieszczeń.

2. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 1, nie powinny być pomieszczeniami przejściowymi oraz nie powinny być wykorzystywane do czynności innych niż do przygotowania substancji chemicznych przeznaczonych do wyprawiania, uszlachetniania i lakierowania skór.

§ 8. 1. W pomieszczeniach do wyprawiania i uszlachetniania skór należy zainstalować urządzenia wentylacyjne w taki sposób, aby kratki lub ssawy wyciągów miejscowych umieszczone były przy stanowisku dużego odparowania wody i roztworów lub źródeł zapylenia.

2. Wentylację wywiewną miejscową należy stosować w szczególności:

- 1) w magazynach substancji chemicznych,
- 2) w pomieszczeniach wykończalni,
- 3) przy urządzeniach otwartych, w których przeprowadza się procesy, podczas których wydzielają się szkodliwe opary,
- 4) przy maszynach i innych urządzeniach technicznych wydzielających pył.

§ 9. Maszyny do strzyżenia i czesania skór futerkowych powinny być wyposażone w urządzenia odpylające.

§ 10. Odpylanie skór podczas szlifowania powinno być wykonywane na stanowiskach pracy wyposażonych w instalację odpylającą.

§ 11. Opróżnianie urządzeń wychwytyjących pyły i włosie w maszynach stosowanych do odpylania i strzyżenia skór futerkowych oraz do odpylania szlifowanych skór licowych powinno odbywać się po ich uprzednim unieruchomieniu.

§ 12. 1. Uruchomienie urządzeń technicznych obsługiwanych zespołowo powinno być poprzedzone kontrolą obecności pracowników na wyznaczonych stanowiskach pracy i ostrzeżeniu ich odpowiednim sygnałem.

2. Kontrolę obecności pracowników, o której mowa w ust. 1, przeprowadza osoba uprawniona do urucha-

miania urządzeń technicznych lub wyznaczona przez pracodawcę.

§ 13. Zbiorniki otwarte, cytroki, kadzie i mieszalniki poziome powinny mieć górne krawędzie co najmniej na wysokości 1,10 m nad poziomem podłogi (podestu) lub należy je zabezpieczyć barierką do tej wysokości.

§ 14. 1. Przed przystąpieniem do załadunku lub rozładunku skór z bębna garbarskiego należy dokładnie zmyć posadzkę przed włazem bębna.

2. Podczas załadunku i rozładunku skór z bębna garbarskiego oraz podczas wykonywania kontroli jakości wyprawianych skór bębna należy zabezpieczyć przed przypadkowym jego przechyleniem i niezamierzonym jego uruchomieniem.

3. Jeżeli otwór bębna garbarskiego, o którym mowa w ust. 2, usytuowany jest na wysokości powyżej 1,50 m od podłogi, do bezpiecznego wykonania załadunku i rozładunku skór należy stosować odpowiedni pomost.

§ 15. Przy urządzeniach służących do oczyszczania skór z mięsa i tłuszczu powinny znajdować się zbiorniki na odpady. Odpady powinny być systematycznie odprowadzane do miejsca ich zakładowego składowania.

§ 16. 1. Podczas suszenia skór należy:

- 1) do zawieszania lub zdejmowania skór z drążków umieszczonych na górnych poziomach suszarni stosować sprzęt umożliwiający pracę na tej wysokości,
- 2) w suszarniach tunelowych zawieszać skóry na hakach, używając środków ochrony indywidualnej dłoni,
- 3) resztki kleju używanego do przyklejania skór na płytach i innych materiałach usuwać z podłogi lub pomostów na bieżąco,
- 4) przesuwać lub opuszczać hermetyczną pokrywę w suszarni próżniowej po uprzednim zasygnalizowaniu i upewnieniu się, że pracownicy wygładzający skóry na płycie zakończyli swoje czynności.

2. Niedopuszczalne jest wchodzenie na drążki dolnego poziomu z zawieszonymi skórami w celu zdejmowania skór z drążków lub zawieszania skór na drążkach górnego poziomu.

3. Suszenie skór zwilżonych substancjami toksycznymi należy prowadzić przy intensywnej wentylacji wywiewnej pomieszczenia suszarni, zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa i higieny pracy, opracowaną przez pracodawcę.

§ 17. Rozpuszczanie, dozowanie i inne czynności z substancjami chemicznymi w postaci łatwo pyłącego proszku powinno odbywać się w sposób niepowodujący pylenia oraz z użyciem środków ochrony indywidualnej dróg oddechowych.

§ 18. Rozprowadzanie siarczku sodu, brzeczek i innych substancji chemicznych do otwartych zbiorników, cytroków i bębnow garbarskich powinno odby-

wać się za pomocą rurociągów odpornych na działanie stosowanych fugów i kwasów.

§ 19. W przypadku prowadzenia w bębnach garbarskich procesów technologicznych, podczas których wydzielają się gazy stwarzające zagrożenie dla życia i zdrowia, przed rozładowaniem bębnow należy wykonać czynność odgazowania poprzez pozostawienie otwartego włazu bębna przez okres co najmniej 30 minut z jednoczesnym uruchomieniem urządzeń do wentylacji wywiewnej pomieszczenia.

§ 20. Czyszczenie zbiorników zagłębionych, studzienek, kanalizacji i osadników należy wykonywać zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa i higieny pracy, opracowaną przez pracodawcę.

§ 21. 1. Odtfuszczenie lub czyszczenie skór z zastosowaniem rozpuszczalników organicznych powinno odbywać się w hermetycznie zamkniętych aparatach, w oddzielnych pomieszczeniach, wyposażonych w wentylację wywiewną.

2. Niedopuszczalne jest używanie do odtfuszczenia skór benzyny, dwusiarczku węgla, chloroformu i eteru etylowego.

3. Odparowanie rozpuszczalników ze skór odtfuszczanych lub czyszczonych przy użyciu rozpuszczalników organicznych w aparatach, o których mowa w ust. 1, powinno być całkowite i wykluczające dalsze ich parowanie.

§ 22. Przygotowywanie apretur wykończalniczych i lakierów powinno odbywać się w wydzielonym wentylowanym pomieszczeniu zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa i higieny pracy, opracowaną przez pracodawcę.

§ 23. 1. Natryskiwanie skór środkami zawierającymi rozpuszczalniki organiczne powinno odbywać się w agregatach natryskowo-suszarniczych lub w kabinach natryskowych zainstalowanych w oddzielnych pomieszczeniach.

2. Pomieszczenia produkcyjne, w których zostały zainstalowane kabiny natryskowe i agregaty natryskowo-suszarnicze, powinny być wyposażone w urządzenia do wentylacji wywiewnej.

§ 24. W miejscach, w których podczas procesu technologicznego możliwe jest powstawanie ładunków elektryczności statycznej, w szczególności przy wykonywaniu prac natryskowych i szlifowaniu oraz powstawających na skórzanych pasach transmisyjnych lub elementach maszyn i urządzeń, należy zastosować się do wymagań określonych w odrębnych przepisach.

§ 25. Traci moc rozporządzenie Ministrów: Opieki Społecznej oraz Przemysłu i Handlu z dnia 7 maja 1937 r. o higienie i bezpieczeństwie pracy w zakładach wyprawiających skóry (Dz. U. Nr 53, poz. 419).

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 20, który wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, oraz § 10 i § 23, które wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki: *J. Steinhoff*